

Plan jednodniowej wycieczki krajoznawczej do Cieszyna

Cele:

Poznanie roli Cieszyna jako miasta powiatowego
Pokazanie zabytków miasta dotyczących historii regionu, Polski i Europy
Zwiedzenie wybranych muzeów czy instytucji
Wskazanie na budowle charakterystyczne dla kolejnych stylów w architekturze
Przybliżenie ważnych postaci regionu w tym pochowanych na miejscowych nekropoliach
Zapoznanie młodzieży z bazą szkół średnich i zawodowych w Cieszynie
Pokazanie Cieszyna jako miejsca styku wielu kultur, narodów i religii
Zapoznanie z topografią regionu
Szczególnie dla wycieczek organizowanych w kwietniu proponuję zwrócenie uwagi na aspekt przyrodniczy

Dojazd dogodny na dworzec kolejowy, autobusowy lub autokarem.
Spacer proponuję rozpocząć ulicą Bobrecką między dworcem PKS i PKP

Proponowana trasa

Za torowiskiem widzimy siedzibę starostwa powiatowego , idziemy w przeciwną stronę na światłach skręcamy w prawo na ulicę Korfantego, dochodzimy nią do Placu Londzina . Widzimy po prawej kościół i zespół klasztorny oo. Bonifratrów, po lewej XVIII – wieczny Konwikt Celesty – dawna bursa dla młodzieży szlacheckiej, na przeciw na rogu Zespół Szkół Ekonomiczno- Gastronomicznych. Skręcamy w lewo w ulicę Kochanowskiego, po prawej stronie mijamy budynek dawnego gimnazjum katolickiego, dochodzimy do placu Górny Rynek. Na środku figura św.. Jana Nepomucena, obchodzimy plac lewą stroną , mijamy kamienicę z tablicą pamiątkową poświęconą pobytowi w Cieszynie poety Juliana Przybosa . Przechodzimy ulicę Garncarską, u jej wylotu widzimy secesyjny gmach Sądu Rejonowego, nad jego głównym wejściem rzeźba bogini Temidy z wagą w ręce. Wracamy na plac obchodząc go nadal lewą stroną mijamy zespół klasztorny sióstr Boromeuszek [kaplica znajduje się na jego dziedzińcu], skręcamy w lewo na ulicę Wyższa Brama, którą idziemy do drugich światła, mijamy kamienice mieszczańskie oraz dawne zajazdy ‘ Pod Królem Polskim’ i ‘Pod Trzema Murzynami’. Z lewej wylot ulicy Bielskiej, przy której w parku znajduje się szpital powiatowy. Przechodzimy na światłach, wchodzimy na plac Kościelny po prawej stronie XVIII i XIX wieczne szkoły i bursy ewangelickie, po lewej pomnik Jana Trzanowskiego nazywanego ‘ słowiańskim Lutrem’, dalej kościół ewangelicki z 1709 r. Wewnątrz ołtarz i ambona barokowa oraz muzeum protestantyzmu . Przez plac przechodzimy prosto na ulicę Sienkiewicza, na rogu z ulicą Stalmacha LO Towarzystwa Ewangelickiego. Na wiosnę okoliczne ulice stanowią część szlaku magnoliowego, możemy oglądać wielkie kwitnące okazy tego gatunku w kilku odmianach.. W końcu ulicy Sienkiewicza budynki zespołu szkół, w tym szkoły rolnicze i LO nr3 im. Szybińskiego. Po prawej stronie Urząd Celny i Dom Dziecka, wchodzimy za te budynki do parku, którego część stanowi rezerwat przyrody, głównie utworzony do ochrony cieszynianki [kwitnącą możemy ją zobaczyć tylko wczesną wiosną, najłatwiej jej stanowiska możemy obejrzeć schodząc w dół do młynki i iść ścieżką w lewo, rośnie ona na stromych stokach na przeciw basenu miejskiego, przy okazji można zobaczyć sportowo- rekreacyjną część Cieszyna]. W mieście są jeszcze dwa inne rezerваты chroniące stanowiska tej endemicznej rośliny. . 30 metrów za Domem Dziecka w parku znajduje się pomnik pierwszego cieszynskiego księcia z rodu Piastów- Mieszka, który w roku 1290 utworzył tu odrębne księstwo. Od pomnika widok na most graniczny część Czeskiego Cieszyna. Schodzimy w dół do głównej ulicy i kierujemy się nią w prawo, na

zakręcie po lewej widzimy amfiteatr oraz budynek archiwum. Dochodzimy do placu Wolności. Po prawej LO nr. 2 im. M. Kopernika, po lewej LO nr 1 im. A Osuchowskiego na ścianie pamiątkowa tablica upamiętniająca przejazd przez miasto prochów Juliusza Słowackiego z Paryża do Krakowa. Przed budynkiem widzimy popiersie Pawła Stalmacha – najwybitniejszego działacza polskiego XIX wieku w Cieszyńskim. Idziemy w lewo przez plac Słowackiego, następnie skręcamy w prawo. Po lewej wchodzimy do Parku Pokoju [nazwa upamiętnia pokój zawarty w Cieszynie między Austrią i Prusami po wojnie śląskiej] w lewym rogu pomnik cesarza Józefa II, w centrum popiersie jezuitę Leopolda Szersznika twórcy pierwszego muzeum w Europie Środkowej. Park jest dogodnym miejscem na odpoczynek. Był on częścią pałacu Larischów z końca XVIII wieku. Na ścianie zewnętrznej pozostały resztki miejskich murów obronnych z końca XVI wieku, aktualnie znajduje się tu Muzeum Śląska Cieszyńskiego [zwiedzanie w grupach z przewodnikiem]. Przez dziedziniec pałacu wychodzimy na ulicę Regera, skręcając w lewo dochodzimy do rynku głównego. Po lewej klasycystyczny ratusz i sale sesyjne, po prawej hotel Pod Brunatnym Jeleniem, za nim renesansowo- barokowa kamienica Konczakowskich twórców olbrzymiego zbioru militariów [eksponaty zbioru są dzisiaj w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie i na Wawelu, w muzeum cieszyńskim tylko mała część]. Na pierzei północnej rynku secesyjny budynek poczty oraz Polski Dom Narodowy – to w nim w X 1918 roku powstała Rada Narodowa dla Księstwa Cieszyńskiego. Zachodnią pierzeję tworzą kamienice mieszczańskie z podcieniami, budowane w stylu renesansowym, lecz później przebudowywane. Na środku fontanna z rzeźbą św. Floriana. Z rynku wychodzimy bramą pod ratuszem, po lewej dawny teatr miejski dziś kino. Skręcamy w prawo na plac Dominikański, po lewej zespół szkół budowlanych następnie Katolickie LO, po prawej rzymskokatolicki kościół Marii Magdaleny, w którego kryptach pochowani są ostatni cieszyńscy Piastowie. Obchodzimy kościół w prawo i wchodzimy na główną ulicę starego miasta Głęboką, prowadzącą na zamek. Jednak skręcamy w lewo w ulicę Sejmową, na niej pierwszą ulicą w prawo, dochodzimy do studni Trzech Braci – miejsce upamiętniające legendę o powstaniu miasta w 810 roku [legenda spisana na tablicy]. Schodzimy ulicą w dół, przecinamy ul. Nowe Miasto i schodzimy schodami do młynki. Wchodzimy na ul. Przykopa nazywaną Cieszyńską Wenecją. Skręcamy w prawo, po prawej mijamy mury oporowe, idziemy prosto Przykopą i Al. Łyska do ulicy zamkowej. Po lewej Łaźnie Cesarskie z XIX wieku i most graniczny, skręcamy w prawo, następnie w lewo i wchodzimy pod klasycystyczny zamek Habsburgów. Dzisiaj mieści się w nim szkoła muzyczna, Zamek Sztuki z tarasem widokowym, galerie. Przed zamkiem pomnik Ślązaczki poświęcony walczącym o polskość tych ziem. Przechodzimy przez bramę główną i wchodzimy do romantycznego parku, w którym pozostały tylko resztki zamku średniowiecznego. Widzimy popiersie Jana Kubisza autora min. 'Płyniesz Olzo' Góruje gotycka wieża piastowska z XIV wieku [wejście na górę dla młodzieży 3 zł. Od 9.00 do 16.00], z góry piękny widok na całą Ziemię Cieszyńską. Na tarasie widokowym znajdują się zdjęcia z opisem widzianych w danym kierunku obiektów w mieście oraz ważniejszych szczytów. Najcenniejszym zabytkiem jednak jest rotunda romańska z XI wieku jedna z najstarszych budowli w Polsce [wejście w ramach biletu na wieżę], w czasie prac archeologicznych odkryto też część drogi wjazdowej na górny zamek i fundamenty trzeciej wieży koło rotundy, a powyżej kuchnię zamkową i zrekonstruowano część wieży ostatecznej obrony z XIII wieku. Z wieży widzimy przemysłową część Cieszyna w tym browar z XIX wieku. wracamy bramą wjazdową wchodzimy na wijącą się w górę ulicę Głęboką, po lewej muzeum drukarstwa, skręcamy ulicą Menniczą w lewo dochodzimy na plac Teatralny. Po prawej Teatr im. A. Mickiewicza, po lewej kamienica Bludowskich z ich herbami rodowymi na miejscu dawnej mennicy książęcej, dzisiaj mieści się tu Książnica Cieszyńska [wcześniej można zarezerwować zajęcia z młodzieżą]. Idziemy dalej ulicą Menniczą, po prawej Stary Targ – jeden z wcześniejszych rynków Cieszyna. Na środku kopia XIV rzeźby Madonna z

Dzieciątkiem [oryginał w muzeum] z tyłu placu neorenesansowy dawny Dom Niemiecki – dzisiaj biblioteka miejska. . z ulicy menniczej skręcamy pierwszą lewo idziemy w dół placem , po lewej mijamy kościół zielonoświątkowy Elim i dalej dawny dom gminy żydowskiej. Schodzimy schodami do ulicy Michejdy i w prawo dochodzimy do placu Londzina przechodzimy pasami w lewo pod XVI wieczny kościół Świętej Trójcy przechodzimy za kościół do parku , który w XVIII wieku był cmentarzem 2000 mieszkańców miasta zmarłych na dżumę , zachowały się jeszcze niektóre nagrobki. Schodzimy w dół i w prawo dochodzimy do dworca PKP.